Schoolondersteuningsprofiel

2019-2023

Inhoud

Inleiding

1. **Algemene gegevens**
   Contactgegevens
   Huisvestingssituatie en faciliteiten
   Missie en ambitie passend onderwijs Ambion
   Missie en visie van onze school
   Beschikbare expertise binnen de school

2. Basisondersteuning
   Handelingsgericht werken

3. **Extra ondersteuning**
   Algemeen
   Ontwikkelingsperspectiefplan
   Bovenschoolse Ondersteuningsunit
   Aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen
   Aanbod voor minder begaafde leerlingen en/of geringe zelfredzaamheid
   Aanbod voor kinderen met leesproblemen en dyslexie
   Aanbod voor kinderen met reken- en wiskunde problemen en dyscalculie
   Aanbod voor leerlingen met een taal ontwikkelingsstoornis (TOS)
   Aanbod voor leerlingen met Nederlands als tweede taal (NT2)
   Aanbod voor leerlingen met een lichamelijke beperking
   Aanbod voor langdurig zieke leerlingen
   Aanbod voor kinderen die medicijnen gebruiken of waarbij medische handelingen moeten worden verricht
   Aanbod voor leerlingen met een visuele beperking
   Aanbod voor leerlingen met een auditieve beperking
   Aanbod voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte op sociaal-emotioneel gebied
   Onderwijs-zorg arrangementen in samenwerking met ketenpartners

4. **Verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs**

5. **Zorgplicht en grenzen aan de mogelijkheden van de school**

6. **Plannen en ambities**

Bijlage I samenwerkingsrelaties ketenpartners

1. Inleiding

Met de invoering van passend onderwijs zijn scholen verplicht een keer per vier jaar een schoolondersteuningsprofiel (SOP) op te stellen (Wet op het Primair Onderwijs, artikel 8, lid 5 en Wet op de Expertisecentra, artikel 11, lid 2). Een SOP is een omschrijving van de basis- en extra ondersteuning die een individuele school binnen een samenwerkingsverband kan bieden. Het SOP heeft een functie bij de uitvoering van de zorgplicht van schoolbesturen en bij het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijs en ondersteuning in de regio. Dit laatste is een verantwoordelijkheid van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Het bevoegd gezag stelt ieder schooljaar het SOP vast. De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesrecht.

Het SOP maakt voor ouders, leerlingen en anderen inzichtelijk wat de mogelijkheden en de grenzen van de school zijn. In ons samenwerkingsverband passend onderwijs Friesland maken we onderscheid tussen de volgende varianten van ondersteuning: de basisondersteuning op de basisschool, de extra ondersteuning op de basisschool, plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs en plaatsing op een school voor speciaal onderwijs.
In het voorliggende SOP wordt beschreven hoe wij de basisondersteuning op onze school vormgeven en wat de extra ondersteuningsmogelijkheden zijn. Waar onze grenzen en ambities liggen en welke randvoorwaarden voor ons belangrijk zijn.

2. Algemene gegevens

Contactgegevens

Naam school	It Bûtenplak
Adres	A. Bruggenswei 2
Telefoon	0516-462415
E-mail	itbutenplak@ambion.nl
Website	www.itbutenplak.nl
Directeur	Jan Russchen
Intern begeleider	Nicole Jaspers
Bestuur	Stichting Ambion
Bezoekadres bestuur	Van Leeuwenhoekweg 10, 8451 CN Oudeschoot
Telefoonnummer bestuur	0513 - 65 66 56
Email bestuur	info@ambion.nl
Kamer van Koophandel	
Website bestuur	www.ambion.nl
Samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband passend onderwijs Friesland po 21-01
Website samenwerkingsverband	www.passendonderwijsfryslan.nl

Huisvestingssituatie en faciliteiten

It Bûtenplak is een school die bestaat uit 4 lokalen, een invalidetoilet en gespreksruimtes. De school is via de voordeur niet echt goed toegankelijk voor rolstoelen vanwege een letterlijke drempel. De school, gangen en lokalen zijn zelf wel prima toegankelijk.
Met voorschoolse partners (Peuterspeelzalen en Kinderopvangcentra) is goed contact en wordt altijd gezorgd voor een warme overdracht. Met de GGD/JZG wordt prima samengewerkt evenals Kentalis speciaal onderwijs cluster 1 en 2 en Timpaan, de organisatie voor dyslexieonderzoek en behandeling op school.

Missie en ambities passend onderwijs Ambion

Passend onderwijs geeft iedere leerling de kans op onderwijs en een ontwikkelarrangement dat aansluit op het onderwijs en de ontwikkelbehoefte van de leerling. Dit doen we handelingsgericht en dus in nauwe samenwerking en afstemming met ouders. Voor een uitgebreide beschrijving van onze missie en visie verwijzen wij naar het ondersteuningsplan van ons samenwerkingsverband passend onderwijs Friesland 2018-2022.

Onze Koers:

Elke school van Ambion zorgt voor een passende en veilige plek voor elk kind: zo thuis nabij mogelijk.

Onze ambities:

- Wij streven naar een hoog niveau van basisondersteuning op alle scholen, zodat kinderen zoveel mogelijk onderwijs kunnen volgen in de eigen woonomgeving. Wij stemmen ons aanbod af op de mogelijkheden en de behoeften van onze leerlingen. Wanneer het in het

belang is van de ontwikkeling van een leerling, dan begeleiden wij de leerling efficiënt naar een speciale onderwijsvoorziening.

- Leerkrachten vormen de spil van ons onderwijs en de eerste afstemming en ondersteuning aan leerlingen. We willen dat onze leerkrachten voldoende middelen en vaardigheden hebben om goed onderwijs-op-maat te bieden.
- Leerkrachten kunnen het niet alleen. We willen zorgen voor goede ondersteuning van de leerkrachten door de inzet van intern begeleiders, specialisten en de bovenschoolse ondersteunings unit (BOU). We stimuleren leerkrachten om gebruik te maken van elkaars expertise en om zich verder te ontwikkelen.
- Ouders zijn ervaringsdeskundigen en volwaardige gesprekspartners.
- Wij streven ernaar in samenwerking met partners gebruik te maken van elkaars expertise.
- Door onze handelingsgerichte manier van werken, signaleren wij vroegtijdig gevolgd door een handelingsgerichte aanpak. Hierbij zetten we ons in voor een effectieve samenwerking met onze zorgpartners. Deze samenwerking gaat uit van de gedachte: één kind, één plan.
- Wij zetten in op het voorkomen van thuiszittende leerlingen en zorgen voor vroegtijdig melden van (dreigende) thuiszittende leerlingen bij het samenwerkingsverband.
- Wij streven naar een organisatie van passend onderwijs met zo weinig mogelijk bureaucratie.

Motto It Bûtenplak:
'Buiten als Basis(school); samen goed voor elkaar'
Als iedereen goed voor elkaar is en samenwerkt, ontstaat er binnen en buiten ruimte voor leren en groeien!

Missie It Bûtenplak:
It Bûtenplak biedt als kleinste plattelandsschool in de regio kwalitatief, aantrekkelijk en toekomstgericht onderwijs, waar leerlingen zich prettig en veilig voelen, waar ze gezien en gehoord worden en zich naar eigen talent mogen ontwikkelen. Competentie, relatie en autonomie zijn belangrijke waarden van waaruit wij leren en werken. Wij kunnen en willen als school het verschil maken door voor alle leerlingen voor gelijke kansen te zorgen, ze een stevige basis voor hun verdere leven mee te geven en ze vol vertrouwen de wereld tegemoet kunnen laten gaan.

Visie It Bûtenplak:

De school verzorgt uitdagend en onderzoekend onderwijs met balans tussen hoofd, hart en handen in een groene natuurlijke schoolomgeving die optimaal en duurzaam wordt benut. Naast het ontwikkelen van basisvaardigheden zoals rekenen, lezen en taal is er gerichte aandacht voor het ontwikkelen van sociale- en emotionele vaardigheden. Deze vaardigheden dragen bij aan de groei op het gebied van leerbehoefte en persoonsontwikkeling; "Ik ben goed zoals ik ben" en "Ik hou rekening met de ander".
Wij realiseren aantrekkelijk, boeiend en zo mogelijk thuisnabij passend onderwijs met aandacht voor en afstemming op leervragen, vaardigheden en talenten van leerlingen. Voor ICT is hierin een belangrijke rol weggelegd. Leerlingen krijgen onderwijs op maat en sturen zelf mee in hun

leerproces. Zelfstandig werken en samenwerkend leren gaan hand in hand. Op onze school werken en leren leerlingen met plezier samen en hebben en ervaren vertrouwen in leren en motivatie om te leren. Leerlingen leren met boeken, leren digitaal, leren door te ervaren, vooral ook door te doen, door op te zoeken en door informatie en eigen kennis te delen met anderen.

We zijn trots op onze resultaten en zorgen voor veel afwisseling in de dag. Een breed onderwijsaanbod in schooltijd, maar ook na schooltijd is voor ons heel gewoon. Wij combineren rekenen, taal en wereldoriëntatie steeds meer met veel sport, bewegen, muziek en creatieve uitingen binnen in de klas, buiten op het schoolterrein of in de nabije schoolomgeving. Lessen over natuur en gezondheid hebben een hele belangrijke plek op onze school. Leerlingen zijn actief betrokken bij het ontwikkelen en onderhouden van de schooltuin waar niet alleen groente en fruit wordt verbouwd, maar ook een kippenren is gemaakt voor het houden en verzorgen van kippen. Ondernemerschap wordt gestimuleerd door o.a. de verkoop van fruit, jam, groente en eieren, als met projecten in de klas.

Bij de schooltuin en kippenren wordt een nieuw 'buitenlokaal' gerealiseerd. De voordelen van meer bewegen, frisse lucht en een inspirerende omgeving komen hier bij elkaar. Het vrijstaande buitenlokaal met overkapping is groot genoeg voor een hele klas. Een natuurles, tekenles of leesles ligt voor de hand, maar er kan ook wel een reken- of taalles plaatsvinden. In het nieuwe buitenlokaal kan het allemaal; in de frisse lucht, 's zomers als het warm is in de school of gewoon lekker fris als het regent. Ook 's winters met een dikke jas aan kunnen leerlingen daar lessen volgen. Groepen zullen er bij toerbeurt gebruik van maken. Het NatuurWijsproject (met de boswachter 3x per jaar de natuur in) wordt uitgebreid naar alle groepen. Zo wordt onze groene, natuurlijke schoolomgeving optimaal benut. Wij doen het!

Profiel van de school:

Binnen en buiten leren

Peuter- en kleuterintegratie

Persoonlijke groei

Kleinschalig

Partnerschap ouders

Beschikbare expertise binnen de school

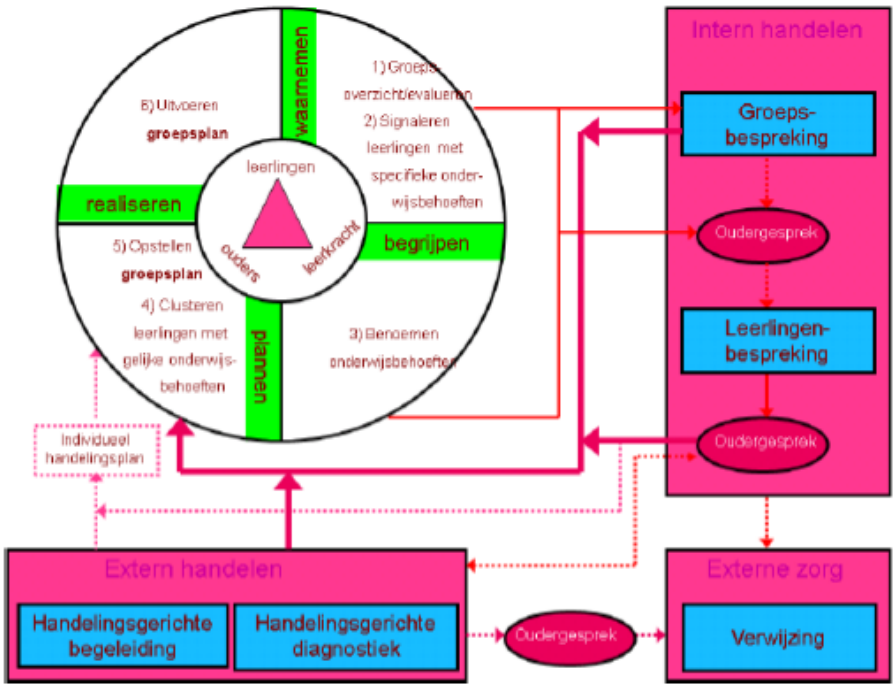
We zijn een kleine school met een heel klein team. We hebben geen expliciete deskundigheid, maar alle leerkrachten hebben een brede kijk en deskundigheid op heel veel terreinen.

3. Basisondersteuning

Om de basisondersteuning vorm te geven werken wij op onze scholen handelingsgericht.

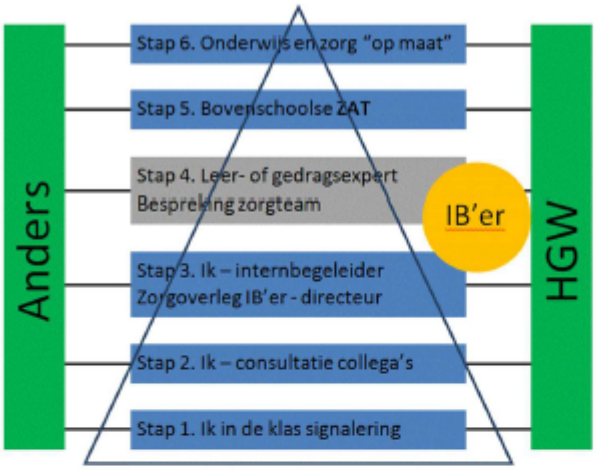
Handelingsgericht werken

De basis van het handelingsgericht werken is de handelings- en oplossingsgerichte houding waarbij we kijken naar de totale ontwikkeling van het kind. Met handelingsgericht werken wordt op groeps-, school- en bovenschools niveau het onderwijs passend gemaakt aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De kern van handelingsgericht werken is de cyclus van plannen, uitvoeren, evalueren/analyseren. Hierin is proactief handelen het uitgangspunt.

Op elke school van Ambion wordt de leerkracht ondersteund bij het doorlopen van de cyclus van handelingsgericht werken. De intern begeleider is hierbij de coach van de leerkracht. De intern begeleider hanteert vier ankerpunten in de begeleiding:

- de groepsbespreking;
- de leerlingbespreking;
- het klassenbezoek/klassenobservatie/klassenconsultatie
- het HGPD gesprek (handelingsgerichte proces diagnostiek)

Stap 1. De Leerkracht is de groep werkt handelingsgericht.

Stap 2. De leerkracht consulteert collega's. (Reflectie op handelingsvragen).

Stap 3. De leerkracht overlegt met IB 'er (en directeur).

Stap 4. HGPD-gesprek.

Stap 5. Bespreking in BOU en/of zorgplatform

Stap 6: Aanbod op maat voor de leerling.

4. Extra ondersteuning

Algemeen

Voor sommige leerlingen is de basisondersteuning niet toereikend. De leerkracht, de intern begeleider, ouders en/of de leerling zelf signaleren stagnatie in het onderwijsleerproces. Dit kan zijn op cognitief, sociaal-emotioneel en/of lichamelijk gebied. De leerling wordt dan samen met de ouders besproken binnen de HGPD (Handelingsgerichte Proces Diagnostiek) met de orthopedagoog van de bovenschoolse ondersteunings unit (BOU). Tijdens de HGPD nemen we de vraag van de groepsleerkracht als uitgangspunt. De vraag wordt benaderd als een afstemmingsprobleem, namelijk hoe kan ik als groepsleerkracht mijn onderwijsaanbod dusdanig aanpassen dat ik tegemoet kom aan de specifieke onderwijsbehoefte van deze leerling. Om de vraag van de groepsleerkracht te kunnen beantwoorden wordt gericht informatie verzameld. Dit gebeurt in eerste instantie tijdens het HGPD-gesprek met de leerkracht, ouders, intern begeleider en orthopedagoog. Indien nodig kan er nadere informatie worden verzameld door middel van observatie, vragenlijsten of deel-onderzoeken. Belangrijk bij het verzamelen van informatie is dat er wordt gezocht naar beschermende en compenserende factoren. Na een gezamenlijke analyse van de gegevens worden op basis van een voorlopige probleemverklaring doelen op korte en lange termijn vastgesteld en de taakverdeling afgesproken. HGPD heeft een cyclisch karakter. Dat betekent dat een leerling in principe meerdere keren wordt besproken. Bij tussentijdse instroom van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften kan de school extra ondersteuningsmiddelen aanvragen bij het schoolbestuur. Dit kan ook wanneer een situatie ontstaat waarbij een leerling of een groep tijdelijk extra ondersteuning nodig heeft en hier extra middelen voor nodig zijn.

Ontwikkelingsperspectiefplan

Voor leerlingen die ondanks de inspanningen van de school de einddoelen van groep acht niet kunnen halen, wordt in samenspraak met ouders en de orthopedagoog een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. Hierin staat onder andere beschreven wat het uitstroomperspectief is van de leerling. Het handelingsdeel van het OPP is een groeidocument met daarin de tussendoelen voor de leerling, plan van aanpak en tussenevaluaties. Instemming van ouders op het handelingsdeel van het OPP is wettelijk verplicht. Minimaal een keer per jaar wordt het OPP met de ouders (en de leerling) geëvalueerd.
Voor het opstellen van een OPP gelden de volgende criteria:

- Uit genormeerde toetsen blijkt dat de leerling voor begrijpend lezen, rekenen/wiskunde, lezen of spelling een leerachterstand heeft van minimaal een jaar of herhaalde V- scores op de LOVS-toetsen voor het betreffende vak. Ook heeft de leerling op de methodegebonden toetsen op het betreffende vakgebied herhaalde scores van minder dan 80 %.
- De belemmeringen hangen samen met stabiele kindkenmerken.
- Er is extra ondersteuning uitgevoerd over een langere periode, maar uit de evaluaties blijkt dat de achterstanden blijvend zijn of toenemen.
- De leerling zal maximaal de doelen van eind groep 6 kunnen halen voor begrijpend lezen en/ of rekenen & wiskunde en/ of lezen en /of spelling. De leerling kan het niveau eind groep 8 niet bereiken.
- De verwachting bestaat dat de leerling in aanmerking komt voor voortgezet onderwijs met LWOO, PRO of VSO.

Bovenschoolse Ondersteuningsunit (BOU)

De bovenschoolse ondersteuningsunit (BOU) richt zich op ondersteuning en begeleiding van alle scholen van Ambion bij de uitvoering van een passend onderwijsaanbod voor leerlingen met specifieke (extra) ondersteuningsbehoeften. De BOU is een multidisciplinair team met een vaste kern en een flexibele schil. Dit om enerzijds stabiliteit en kwaliteit te waarborgen en anderzijds gebruik te maken van specifieke expertise binnen en buiten het schoolbestuur. De werkwijze van de BOU wordt gekenmerkt door korte lijnen en een eenvoudige transparante papierstraat. Er wordt open en transparant gewerkt vanuit een pedagogisch optimisme, waarmee de BOU vertrouwen in alle betrokkenen uitstraalt. Het accent van de ondersteuning van de BOU ligt bij het uitvoeren van Handelingsgerichte Proces Diagnostiek (HGPD). Het uitgangspunt van de BOU is, dat diagnoses en eventuele classificaties ondersteunend zijn aan het handelen. De BOU ziet ouders als ervaringsdeskundigen van hun kind, die door de school vroegtijdig meegenomen worden in het proces.
De BOU heeft jaarlijks een evaluatiegesprek met de intern begeleider en de directeur van de school om de ondersteuning af te stemmen en waar nodig te optimaliseren. De beleidsadviseur onderwijs is betrokken bij deze gesprekken waarbij de verbinding met de schoolontwikkeling direct is gelegd.

<u>Beeldcoach</u>
De school kan een beeldcoach inschakelen om beter zicht te krijgen op de interactie tussen een leraar en een kind of groep kinderen. Dit met als doel om de interactie te verbeteren en de professionele kracht van de leerkracht te vergroten.

<u>Specialisten</u>
Binnen Ambion zijn specialisten werkzaam die flexibel ingezet kunnen worden om extra ondersteuning te bieden op de scholen. We kunnen gebruik maken van rekenspecialisten, taalspecialisten, gedragsspecialisten en hoogbegaafdheidspecialisten.

Aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen

Ambion vindt het belangrijk dat meer- en hoogbegaafde leerlingen op de basisschool een uitdagend onderwijsaanbod krijgen. De school komt hieraan tegemoet door het aanpassen van de didactiek, de leerstof (compacten, verdiepen, verrijken), het leertempo en heel incidenteel door vervroegde doorstroming. Vanzelfsprekend gebeurt dit na overleg met ouders. Binnen Ambion zijn twee hoogbegaafdheidsspecialisten werkzaam die geconsulteerd kunnen worden.
In de komende schoolplanperiode gaan we in samenwerking met de buurscholen in het cluster van de Oosthoek ons aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen herijken.

Aanbod voor minder begaafde leerlingen en/of geringe zelfredzaamheid

Voor leerlingen die ondanks de inspanningen van de school de einddoelen van groep acht niet kunnen halen wordt een aangepaste leerlijn uitgestippeld voor taal en/of rekenen. Dit doen wij volgens de Passende Perspectieven. Passende perspectieven is een uitwerking van de referentieniveaus taal en rekenen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Het doel is om

het taal- en rekenniveau van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften te verhogen op die onderdelen die er voor hen toe doen. Dit zijn doelen die leerlingen moeten kennen en kunnen met het perspectief op een bepaalde uitstroombestemming.

Aanbod voor kinderen met leesproblemen en dyslexie

We werken volgens de richtlijnen van het protocol 'Leesproblemen en dyslexie'. Wanneer sprake is van leesproblemen intensiveren wij het lees en/of spellingonderwijs door uitbreiding van instructie- en oefentijd begeleid door leerkracht en/of onderwijsassistent. Verder maken wij voor kinderen met leesproblemen gebruik van BOUW! een computergestuurde preventieve interventieprogramma waarmee leesproblemen bij risicoleerlingen in groep 2 t/m 4 voorkomen kunnen worden.

Wanneer de extra ondersteuning onvoldoende resultaat oplevert, kan er sprake zijn van dyslexie en is een externe behandeling gewenst. Ouders hebben dan de mogelijkheid om, in overleg met de school, hun kind aan te melden bij een zorgaanbieder om een diagnose uit te voeren gericht op het vaststellen van dyslexie. Wanneer ernstige, enkelvoudige dyslexie is vastgesteld komt de leerling in aanmerking voor een behandeltraject door de zorgaanbieder. Dit behandeltraject wordt aangevraagd bij de gemeente. De gemeente geeft een beschikking af voor de behandeling. Tijdens de behandeling vindt altijd afstemming plaats tussen de behandelaar en school, zodat de ondersteuning op elkaar aansluit.

Kinderen met een dyslexieverklaring kunnen gebruik maken van compenserende en ondersteunende middelen zoals bv. toetsen op een groter papier, (luister)software om lezen, spellen en tekstverwerken gemakkelijker te maken. Welk hulpmiddel tot het beste resultaat leiden, verschilt per kind.

Aanbod voor kinderen met reken- en wiskunde problemen en dyscalculie

Het ondersteuningsaanbod voor leerlingen met ernstige rekenproblemen is gebaseerd op de richtlijnen van het landelijke protocol Ernstige Reken en Wiskunde-problemen en dyscalculie (ERWD). De basis voor passende ondersteuning aan leerlingen met ernstige rekenproblemen is kwalitatief goed rekenonderwijs. Goed reken-wiskunde-onderwijs houdt in dat een leerkracht zijn aanbod zo goed mogelijk afstemt op de ontwikkeling van de leerling en zijn of haar onderwijsbehoefte.
Onze leerkrachten bezitten de volgende kennis en vaardigheden:

- Leerkrachten kennen de doorgaande leerlijn rekenen.
- Leerkrachten kennen het Handelingsmodel, het drieslagmodel en de Vertaalcirkel van Cecil Borghouts.
- Leerkrachten weten wat leerlingen moeten kennen om de volgende stap in het leerproces te toelaatbaarheid en het begeleidingsaanbod. Daarnaast adviseert de commissie over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief en over de inhoud van de begeleiding.
- Leerkrachten kunnen differentiëren binnen subgroepen en individuele hulp geven binnen de groep.
- Leerkrachten kunnen een diagnostisch rekengesprek voeren.
- Leerkrachten kunnen een handelingsplan opstellen met behulp van de IB-er en/of Rekenspecialist.

Signalering

De nadruk ligt op het signaleren van rekenproblemen in de groepen 1 t/m 4. Het ontwikkelen van de rekenvaardigheden is een cumulatief leerproces. Dat betekent dat een leerling een stevige basis nodig heeft om in de groepen 5 t/m 8 op te kunnen bouwen. De leerkrachten volgen de ontwikkeling van de leerlingen op het gebied van rekenen. In de groepen 1 en 2 gebeurt dit met behulp van een gedegen observatie instrument. In de groepen 3 t/m 8 volgen we de ontwikkeling van de leerlingen met dagelijkse observaties, methodegebonden toetsen en het CITO leerlingvolgsysteem.

Stappenplan

Fase groen: In de onderbouw geven de leerkrachten dagelijks minimaal een half uur rekenonderwijs. Vanaf groep drie wordt dit uitgebreid naar dagelijks een uur. De leerkrachten volgen daarbij dagelijks de ontwikkeling van leerlingen op het gebied van rekenen. Zij geven feedback en sturen bij waar nodig.

Fase geel: De leerkrachten signaleren dat de aanpak in fase groen niet het gewenste resultaat op levert. De leerling krijgt gedurende een aantal maanden planmatig extra ondersteuning. Dit bestaat uit het voeren van diagnostische rekengesprekken, extra onderwijstijd, extra instructie en een extra meetmoment. Het doel, de aanpak en het effect hiervan worden door de leerkracht beschreven.

Fase oranje: De leerkrachten signaleren dat de aanpak in fase geel niet het gewenste effect heeft. De leerling wordt besproken met de intern begeleider en indien nodig een rekenspecialist en/of orthopedagoog. Ouders worden betrokken om de analyse en aanpak te bespreken. Er wordt een gezamenlijk plan opgesteld voor intensieve extra ondersteuning op het gebied van rekenen gedurende een aantal maanden. Het doel, de aanpak en het effect worden door de leerkracht beschreven.

Fase rood: De leerkrachten signaleren dat de aanpak in fase oranje niet het gewenste effect heeft. De leerling wordt besproken met de orthopedagoog (HGPD). Er wordt uitgebreid diagnostisch onderzoek gedaan door de orthopedagoog in samenwerking met een gekwalificeerde rekenspecialist vanuit de flexibele schil van de BOU. Op basis van de uitkomsten wordt de extra ondersteuning afgestemd op de behoefte van de leerling. De diagnose dyscalculie kan een uitkomst zijn van het uitgebreide onderzoek. Uitgangspunt hierbij is dat uit de evaluatiegegevens blijkt dat er geen of nauwelijks aantoonbare vooruitgang is en dat de leerling in groep zes, zeven of acht zit. De school biedt na de verklaring van dyscalculie blijvend intensieve en deskundige hulp.

Op dit moment gebruiken wij als school geen schoolspecifieke ondersteuningsmiddelen voor leerlingen met dyscalculie.

Aanbod voor leerlingen met een taal ontwikkelingsstoornis (TOS)

Wanneer bij een leerling een taal ontwikkelingsstoornis vastgesteld is, kan de leerling mogelijk in aanmerking komen voor extra ondersteuning vanuit Kentalis (cluster 2). De Commissie van Onderzoek beoordeelt aan de hand van criteria of een leerling is aangewezen op ondersteuning vanuit de instelling op de reguliere school of onderwijs op de instelling. De commissie mag deze criteria zelf bepalen en bepaalt ook de duur van de extra ondersteuning.

Aanbod voor leerlingen met Nederlands als tweede taal (NT2)

Nieuwkomers in de regio Heerenveen kunnen gebruik maken van de centrale Schakelklassen Heerenveen. Deze Schakelklassen zijn gevestigd op basisschool De Optimist in Heerenveen. Er is een groep (in samenwerking met Kinderwoud Kinderopvang) voor nieuwkomers tussen de 3 en 6 jaar en een groep voor nieuwkomers tussen de 7 en 13 jaar.

De nieuwkomers in de regio Joure kunnen gebruik maken van de centrale Taalklassen Joure. Deze taalklassen zijn gevestigd op De Brede basisschool in Joure. In Joure zijn twee groepen: 6-9 jarigen en 10-13 jarigen.

Onder nieuwkomers wordt hier verstaan:

a. Kinderen die rechtstreeks uit het buitenland instromen in de voorschoolse periode en in het primair onderwijs in de gemeente Heerenveen. Het land van herkomst kan binnen de EU en buiten de EU zijn.
b. Kinderen die al elders in Nederland voorschool of onderwijs hebben genoten, maar het Nederlands onvoldoende beheersen om hen direct te laten instromen in de voorschool of het regulier primair onderwijs in de gemeente Heerenveen. Het land van herkomst kan binnen de EU en buiten de EU zijn.
c. De kinderen zijn korter dan twee jaar in Nederland.
d. Ook kinderen van zogenaamde statushouders die het Nederlands onvoldoende beheersen om in te kunnen stromen in de voorschool of het regulier primair onderwijs vallen onder de doelgroep.
e. De centrale schoolvoorziening heeft een diagnose- en adviesfunctie voor wat betreft de inzet van het schakelonderwijs of rechtstreekse instroom in reguliere voorschool en primair onderwijs.

De schakelklassen en de taalklassen zijn geen eindonderwijs. Na maximaal 1,5 jaar worden de leerlingen teruggeplaatst naar een reguliere school, mits er geen andere specifieke ondersteuningsbehoefte qua leren en gedrag is vastgesteld.

Aanbod voor leerlingen met een lichamelijke beperking

Voor leerlingen met een lichamelijke beperking maken we gebruik van de expertise van Steunpunt Onderwijs Noord. Specialisten gaan samen met ons op zoek naar de benodigde aanpassingen in de klas. Steunpunt Onderwijs Noord werkt onder andere samen met Revalidatie Friesland.

Aanbod voor langdurig zieke leerlingen

Voor langdurig zieke leerlingen maken we gebruik van de Steunpunt Onderwijs Noord. Specialisten onderzoeken samen met de school, ouders en zorgpartners op welke manier langdurige zieke leerlingen aan het onderwijs deel kunnen nemen.

Aanbod voor kinderen die medicijnen gebruiken of waarbij medische handelingen moeten worden verricht

Binnen Ambion is het volgende met betrekking tot medicijnverstrekking/verrichten medische handelingen vastgesteld. Op scholen van Ambion zal, onder bepaalde voorwaarden, medewerking worden verleend aan het verstrekken van medicijnen. Voor wat betreft het verrichten van medische handelingen is de keuze gemaakt dat de scholen van Ambion hieraan in principe géén medewerking verlenen. De ouders zullen zelf een arts of de GGD moeten inschakelen. Voor meer informatie wordt verwezen naar het protocol medische handelingen op scholen.

Aanbod voor leerlingen met een visuele beperking

Als een leerling met een visuele beperking extra ondersteuning behoeft kan er een beroep worden gedaan op de ambulant begeleiders van Visio (cluster 1). De school kan ook ambulant begeleiders inschakelen voor preventieve ondersteuning voor een hulpvraag op het betreffende expertisegebied.

Aanbod voor leerlingen met een auditieve beperking

Als een leerling met een auditieve beperking extra ondersteuning behoeft kan er een beroep worden gedaan op de ambulant begeleiders van Kentalis (cluster 2). De school kan ook ambulant begeleiders inschakelen voor preventieve ondersteuning voor een hulpvraag op het betreffende expertisegebied.

Aanbod voor leerlingen op sociaal-emotioneel gebied en gedrag

Naast de dagelijkse observaties van de leerkracht, wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling en veiligheidsbeleving van leerlingen jaarlijks gemonitord met behulp van het observatie instrument ZIEN. ZIEN hanteert 7 dimensies die worden geobserveerd.

De belangrijkste twee zijn Betrokkenheid en Welbevinden. Dit zijn de twee pijlers die aangeven of het kind in staat is om te profiteren van het onderwijsaanbod.
Daarnaast worden vijf sociale vaardigheden in kaart gebracht:

1. sociaal initiatief
2. sociale flexibiliteit
3. sociale autonomie

4. impulsbeheersing
5. inlevingsvermogen

De categorieën helpen de leerkracht om inzicht te krijgen in mogelijke oorzaken van een lagere betrokkenheid en/of welbevinden. Ze geven zicht op de sociaal-emotionele ontwikkelbehoeften van een kind of groep. Dit stelt leerkrachten beter in staat om leerlingen adequaat te kunnen ondersteunen. De digitale methode Kwink wordt gebruik als leidraad voor de leerlijn sociaal-emotioneel leren. Kinderen oefenen met sociaal-emotioneel leren (SEL) vijf belangrijke competenties: besef hebben van jezelf, besef hebben van de ander, keuzes kunnen maken, zelfmanagement en relaties kunnen hanteren. Deze competenties hebben ze nodig om nu en later succesvol te kunnen meedoen aan onze samenleving. De SEL-competenties zijn ook de basis voor een sociaal veilige groep. Dat is een groep waarin ze zichzelf kunnen zijn, durven te vertrouwen op anderen en voor elkaar opkomen zodat verstorend gedrag waaronder pesten, niet meer voorkomt.

Eigenlijk zijn we op school elke dag, elke uur bezig met de sociale- emotionele ontwikkeling. We voeren regelmatig ouder- en kindgesprekken, bespreken na elke vakantieperiode met de leerlingen de schoolregels, ook mimimaal 1x per jaar wordt dit besproken met/in de leerlingenraad allemaal ter versterking van het pedagogische klimaat en ter voorkoming van gedragsproblemen.

Onderwijs-zorgarrangementen in samenwerking met ketenpartners
Sommige leerlingen hebben naast ondersteuning in het onderwijs ook aanvullende zorg nodig, omdat ze zich fysiek of mentaal niet alleen kunnen redden op school. Als een leerling een combinatie van onderwijs en zorg op school krijgt, spreken we van onderwijs-zorgarrangementen. Een onderwijs-zorgarrangement is maatwerk: de behoefte van de leerling of een groep leerlingen bepaalt de aard van het arrangement. Onderwijszorgarrangementen komen altijd tot stand door samenwerking tussen ouders, jeugdhulp en de school. De school bepaalt uiteindelijk hoe het onderwijs-zorgarrangement vormgegeven wordt, zodat de kwaliteit en continuïteit van de (zorg)ondersteuning gewaarborgd blijft.

Indien ouders in verband met de ontwikkeling van hun kind al dan niet op advies van de school deskundigen hebben ingeschakeld, staat de school in principe open voor afstemming. Te denken valt bijvoorbeeld aan dyslexiebehandelaar, psychologen, kinderartsen, orthopedagogen, fysiotherapeuten, huisartsen, logopedisten. Behandeling door de betreffende deskundigen vindt buiten schooltijd plaats, tenzij behandeling onderdeel uitmaakt van een onderwijs-zorgarrangement.

Wanneer in de thuissituatie extra ondersteuning nodig is, kan de school ouders verwijzen naar de preventiemedewerker. Zij biedt zorg of verwijst naar de gezinswerker van de gemeente voor een verwijzing naar een passende zorgaanbieder. Indien nodig en met toestemming van ouders vindt afstemming plaats tussen school en de betrokken zorgpartner.

Bij regelmatig ziekmelden van een leerling, ook al is het voor slechts een dag of enkele dagen, is de school alert omdat dit een voorspeller voor thuiszitten kan zijn. Wij volgen hierbij het protocol

ziekteverzuim van de GGD. Ambion heeft een meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld[1] en alle teamleden zijn hiervan op de hoogte.

5. Route naar verwijzing SBO SO

Het ontwikkelingsproces van een leerling op school is een dynamisch proces. Leerling, leraar en omgeving (school en thuis) zijn met elkaar in interactie en hebben invloed op elkaar. Bij een verwijzing naar een andere school is er sprake van een leerling in een stagnerende onderwijs- of leersituatie, ondanks de geboden extra ondersteuning.

Voor verwijzing naar een school voor speciaal (basis) onderwijs, vraagt de school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij het samenwerkingsverband. Een TLV is nodig om onderwijs te volgen op een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs. De Commissie van Advies van het samenwerkingsverband geeft deze toelaatbaarheidsverklaringen af, alleen nadat er deskundigenadvies is opgesteld. Het deskundigenadvies wordt opgesteld door een onafhankelijke orthopedagoog van het samenwerkingsverband Friesland. De school zorgt voor de aanlevering van het dossier. Dit bestaat uit het OPP met daarin een integratief beeld van de orthopedagoog van de BOU en de zienswijze van de ouders.

Voor de periode tussen de ontvangst van de aanvraag toelaatbaarheidsverklaring S(B)O en de beslissing op de aanvraag geldt een termijn van 6 weken. Deze termijn kan met ten hoogste 4 weken worden verlengd. De toelaatbaarheidsverklaring SBO en SO is in beginsel geldig voor alle SBO-scholen en SO-scholen binnen het samenwerkingsverband Friesland.

Om in aanmerking te komen voor speciaal basisonderwijs en of speciaal onderwijs heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring nodig.

[1] Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Bijvoorbeeld huisartsen, leerkrachten en medewerkers van jeugdinrichtingen. Sinds 1 juli 2013 zijn beroepskrachten verplicht zo'n meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring.

Zorgplicht en grenzen aan de mogelijkheden van de school

Het schoolbestuur heeft zorgplicht; dat wil zeggen dat het schoolbestuur verantwoordelijk is om voor iedere leerling een passend onderwijsaanbod te realiseren. Dit kan op de school waar de ouders de leerling hebben aangemeld, of op een andere school. We vinden het belangrijk dat ieder kind het onderwijs krijgt dat hij of zij nodig heeft. Daarbij is het van belang dat kinderen zich prettig voelen op school, dat zij zich goed ontwikkelen en voldoende leervorderingen maken.

Wat kan de school?
De school heeft samengevat de volgende mogelijkheden om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod af te stemmen op de leerling:

- Aanpassing van het programma (hoeveelheid werk, niveau, werktempo, keuze van het werk)
- Werken in een andere methode of met andere materialen
- Differentiatie in instructie
- Een langer verblijf in een bepaalde groep
- Afstemming pedagogische aanpak

Wat vraagt dit van de leerling?

- Een bepaalde mate van zelfstandigheid

Wat vraagt dit van de ouders?

- Een op samenwerking gerichte houding en onderwijsondersteunend gedrag

Wanneer kan de school het niet (meer)?

- indien er sprake is van verstoring van de rust en orde op school;
- indien de zorg en begeleiding die de school kan bieden niet toereikend is voor de ontwikkeling van de leerling;
- indien de begeleiding zoveel aandacht vereist, dat er sprake is van verstoring van het onderwijsproces van andere kinderen.

Indien er twijfels zijn of de school voldoende ondersteuning kan bieden aan een kind en extra ondersteuning is ingezet die onvoldoende bijdraagt aan de ontwikkeling en het welbevinden van het kind, wordt een zorgvuldige afweging gemaakt. De uitkomsten hiervan zijn onder meer afhankelijk van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het kind, de omvang en samenstelling van de groep waarin het kind geplaatst wordt en de ervaring en deskundigheden van het team. Indien het op onze school niet (langer) lukt, om een passend onderwijsaanbod te realiseren, gaan we in overleg met ouders andere mogelijkheden bespreken, zoals:

- een andere basisschool;
- een (andere) school voor speciaal basisonderwijs;
- een (andere) school voor speciaal onderwijs.

Een andere school voor basisonderwijs
School en ouders bepalen in overleg op welke wijze een andere basisschool benaderd wordt. De BOU heeft hierbij een adviserende rol.

Een (andere) school voor speciaal (basis)onderwijs
Om in aanmerking te komen voor speciaal basisonderwijs en of speciaal onderwijs heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring nodig van het samenwerkingsverband Friesland. De Commissie van Advies van het samenwerkingsverband geeft deze toelaatbaarheidsverklaringen af, alleen nadat er deskundigenadvies is opgesteld. Het deskundigenadvies wordt opgesteld door een onafhankelijke orthopedagoog van het samenwerkingsverband Friesland. De school zorgt voor de aanlevering van het dossier. Dit bestaat uit het OPP met daarin een integratief beeld van de orthopedagoog van de BOU en de zienswijze van de ouders. De school vraagt de toelaatbaarheidsverklaring aan.

6. Plannen en ambities

De scholen van Ambion hebben acht gemeenschappelijke thema's geformuleerd die het kader vormen voor de doorontwikkeling van passend onderwijs in de periode 2018-2022.

1. Versterken Vroeg Signalering

Er is een goede samenwerking met de peuterspeelzaal. Kinderen zijn vroegtijdig in beeld bij de peuterspeelzaal en de school. De overdracht draagt bij aan een goede doorgaande lijn. Er is afstemming over de monitoring van de ontwikkeling van peuters en kleuters. Er is kennis binnen de BOU en de scholen over de ontwikkeling van het jonge kind. Vroegtijdig wordt het aanbod afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoefte van het jonge kind.

2. Impuls handelingsgericht werken (HGW)

Er is een optimale afstemming met ouders. De administratie is minimaal en handelingsgericht. Wij stemmen ons onderwijsaanbod en handelen af op de mogelijkheden en behoeften van kinderen.

3. Coaching on the job binnen HGPD trajecten

Binnen een HGPD traject staat de leerkracht centraal. Er is aandacht voor de ondersteuningsvraag die de leerkracht heeft. Coaching on the job krijgt meer vorm. We maken hierbij gebruik van de expertise en ervaring binnen onze scholen van vakbekwame leerkrachten, intern begeleiders en coach/beeldbegeleiders.

4. Heldere communicatie over de extra ondersteuningsmogelijkheden

Ouders weten welke extra ondersteuningsmogelijkheden gerealiseerd kunnen worden.
Medewerkers van de scholen van Ambion weten welke extra ondersteuningsmogelijkheden er zijn.
Scholen communiceren helder op welke wijze zij de extra ondersteuning bieden.

5. Kennis over opbrengsten en mogelijkheden van gepersonaliseerd leren met behulp van ICT

Leerkrachten maken gebruik van de mogelijkheden die digitale leermiddelen bieden voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. De BOU kent de mogelijkheden en valkuilen en neemt dit mee in de advisering binnen de HGPD.

6. Ontwikkeling naar een dekkend onderwijsaanbod in de regio Heerenveen

Ambion zorgt met de betrokken schoolbesturen en de gemeente Heerenveen voor de ontwikkeling van een dekkend onderwijsaanbod in de regio Heerenveen. Dit gebeurt vanuit een gezamenlijke visie en ambitie.

7. Onderwijs-zorgarrangementen

Een kind, een plan, een regisseur vanuit de zorg. Er is goede afstemming tussen school en de zorgpartners. Er zijn onderwijs-zorgarrangementen op schoolniveau, groepsniveau en individueel niveau gerealiseerd.

8. PO-VO afstemming

Doorgaande lijnen PO-VO worden versterkt. Een van de thema's die aan bod komen is de kansenongelijkheid in de overgang PO-VO.

Voor een nadere toelichting op de 'Plannen en ambities' en de uitwerking daarvan wordt verwezen naar het schoolplan en het schooljaarplan van de school.

Bijlage I Samenwerkingsrelaties ketenpartners

Jeugdarts / jeugdverpleegkundige
De jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige screent alle vijfjarigen op hun lichamelijke en sociale ontwikkeling. Daarnaast kunnen ook kinderen uit andere groepen worden gezien.

Schoolmaatschappelijk werk
Schoolmaatschappelijk werkers bieden onder andere lichte opvoedingsondersteuning.

Ambulante begeleiding vanuit het Landelijk Speciaal Onderwijs cluster 1 en 2
Als een leerling met een auditieve en/of communicatieve beperking extra ondersteuning behoeft kan er een beroep worden gedaan op de ambulant begeleiders van Visio (cluster 1) en Kentalis (cluster 2). De school kan ook ambulant begeleiders inschakelen voor preventieve ondersteuning voor een hulpvraag op het betreffende expertisegebied.

Steunpunt Noord
Als kinderen vanwege ziekte langdurig thuis zijn, kan de consulent onderwijs aan zieke kinderen onderwijs verzorgen in de thuissituatie.

Buurtsportcoach
De school kan een beroep doen op een eigen buursportcoach.

Andere functionarissen waarmee wordt samengewerkt:

- Leerplichtambtenaar
- Politie